

OBSAH

Předmluva	7
1. Historická paměť krajiny a její odhalování průzkumem z výšky (MG)	9
1.1. Archeologie a kulturní krajina (MG)	10
1.2. Letecký archeologický průzkum (MG)	11
1.3. Principy zviditelnění pohřbených sídel (MG)	12
1.4. Vesmírný průzkum Země a družicová archeologie (MG)	14
1.5. Archivy historických leteckých a družicových snímků (MG)	15
1.6. Letecké laserové snímkování krajiny (MG)	19
1.7. Mapování objevených lokalit v prostředí GIS a vytváření digitálních výškopisných (3D) modelů (MG)	20
1.8. Další možnosti neinvazivního výzkumu památek ukrytých na povrchu země i pod ním (MG)	22
1.8.1. Výzkum archeologických památek zachovaných na povrchu země (MG)	24
1.8.2. Povrchový průzkum oraných ploch (OL)	25
1.8.3. Průzkum pomocí detektorů kovů (OL)	25
1.8.4. Geofyzikální průzkum (JB)	26
1.8.5. Environmentální archeologie (JB)	26
1.9. Jak k poznávání kulturní krajiny slouží staré mapy (MG)	26
2. Hlavní etapy v poznávání Země pohledem z nebe a z vesmíru (MG)	29
2.1. Nejstarší pohledy na krajinu a památky z výšky a počátky leteckého průzkumu	31
2.2. Rozvoj a uplatnění letecké archeologie v Evropě 20. století	34
2.2.1. První světová válka a meziválečné období	34
2.2.2. Poválečné období	35
2.3. Přelom tisíciletí. Od letecké archeologie k dálkovému archeologickému průzkumu	37
2.4. Stručné ohlédnutí za rozvojem letecko-archeologického průzkumu v České republice	38
2.4.1. Za železnou oponou	38
2.4.2. Letecká archeologie ve svérací kazajce normalizace	40
2.4.3. V nových poměrech demokratické země	42
3. Historická krajina a stopy předků ve svědectví průzkumu z nebe (MG)	45
3.1. Sídelně historické zóny a sídliště předků (MG)	45

3.1.1. Sazená, Vepřek a Nové Ouholice (MG)	53
3.1.2. Straškov (MG)	54
3.1.3. Staré Hradisko (IČ)	57
3.1.4. Přísnotice (JB, IČ)	60
3.1.5. Ostrava - Nové Lauby (BM, MZ)	61
3.2. Krajina mrtvých (JB)	66
3.2.1. Žatčany (JB)	67
3.2.2. Milínov (MG)	68
3.3. Kultovní a sakrální rozměr krajiny (MG)	69
3.3.1. Kly (MG)	73
3.3.2. Staré město (MZ, JBr)	75
3.4. Montánní krajina (JV)	80
3.4.1. Oparské údolí (MG)	81
3.4.2. Suchá Rudná (MZ, JV)	82
3.5. Pozůstatky válek v krajině (MG)	88
3.5.1. Mušov (BK, MV)	90
3.5.2. Poplze (MG)	94
3.5.3. Ostravsko-opavská operace (PM, PW, MZ)	96
3.6. Křížovatky v krajině (JB)	103
3.6.1. Třebestovice (MG)	104
3.6.2. Hradec nad Moravicí (MZ, MD, JH, ZM, JŠ)	106
Slovo závěrem (MG, JB)	113
Fotografie z expozice	114
Prameny a literatura	118
Zdroje poučení na internetových stránkách	126
Archaeology from the Heavens - Summary	127